

KORONAVİRÜSÜ SALGINI NEDENİYLE EKONOMİK FAALİYETİN DESTEKLENMESİ AMACIYLA BANKACILIK SEKTÖRÜNDE ALINAN ÖNLEMLER VE UYGULAMALAR

Küresel salgının ekonomiye olumsuz yansımalarını mümkün olduğu ölçüde sınırlı düzeyde tutmak amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından kapsamlı önlemler alınmaktadır. Ekonomik faaliyete destek olmak için kamu otoriteleri ve bankacılık sektörü tarafından alınan önlemlere aşağıda yer verilmiştir.

GENEL ÖNLEMLER

- 1 Aktif Rasyosu uygulaması açıklanmıştır. Bu çerçevede rasyo, bankaların kullandıkları krediler, sahip oldukları menkul kıymetler ve TCMB ile yaptıkları swap işlemlerinin, TL ve YP mevduatlarına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Rasyoda yer alan kalemler belirli katsayılarla çarpılmakta ve rasyosunun belirli bir oranın üzerinde olması istenmektedir.
- 2 Kredi kartlarında asgari ödeme tutarı dönem borcunun yüzde otuzundan yüzde 20'sine düşürülmüştür.
- 3 Bankaların Türkiye Cumhuriyeti Merkezi Yönetiminden olan ve YP cinsinden düzenlenen alacaklarına, kredi riskine esas tutar hesaplamasında yüzde 0 risk ağırlığı uygulanabilmesine karar verilmiştir.
- 4 Bankalarca/şirketlerce kullanılan tüketici ve taşıt kredilerinin anapara ve faiz ödemelerinin müşterilerin talebi üzerine ertelenebilmesi imkanı sağlanmıştır.
- 5 Kredilerin İkinci Grupta sınıflandırılması için öngörülen 30 gün gecikme süresinin, 90 gün olarak uygulanmasına, 90 gün gecikme süresinin, 180 gün ve finansal kiralama şirketlerince 240 gün olarak uygulanması imkanı tanınmıştır.
- 6 Koronavirüsü salgın süreci nedeniyle bankaların likidite düzeylerine ilişkin asgari oranlarında esneklik sağlanmıştır.
- 7 Bankaların, yurt dışı yerleşiklerle vadede TL alım yönünde gerçekleştirecekleri işlemler için sınırlama özkaynakların yüzde 10'undan yüzde 1'ine düşürülmüştür.
- 8 Salgından veya salgının sınırlandırılması amacıyla alınan tedbirlerden dolayı nakit akışı bozulan müşterilerin borçlarının ötelenmesi, gerektiğinde söz konusu firmalara ilave finansman desteği sağlanması hususunda esneklik sağlanmıştır.
- 9 Risk Merkezi üyelerinden temerrüde düşen firmalar için kredi siciline "mücbir sebep" notu düşülmesi talep edilmiştir.
- 10 İhracattaki geçici yavaşlama sürecinde kapasite kullanım oranlarının korunması amacıyla ihracatçıya stok finansmanı desteği sağlanmıştır.
- 11 Kredi Garanti Fonu limitini 25 milyar TL'den 50 milyar TL'ye çıkartılarak likidite ihtiyacı oluşan ve teminat açığı bulunan firmalar ile KOBİ'lere ek teminat imkanı sağlanmıştır.
- 12 Açık reeskont kredi anapara ve faiz ödemeleri ertelenerek, azami vade uzatılmıştır.
- 13 500 bin TL'nin altındaki konutlarda kredilendirilebilir miktar yükseltilerek, asgari peşinat düşürülmüştür.
- 14 Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi kapsamında, TCMB kaynaklı KGF teminatıyla TL cinsinden reeskont kredilerinde kullanılmak üzere 20 milyar TL ek kaynak imkanı sağlanmıştır.

BANKALAR TARAFINDAN UYGULAMAYA KONULAN ÖNLEMLER

- Bireysel ve tüzel müşterilerin anapara, faiz ve taksit ödemelerinin talebe bağlı olarak mevcut koşullarla ötelenmesi imkanı sağlamıştır.
- Firmalara sağlanan kredilerde Hazine destekli KGF kefaletinin kullanım alanları artırılmıştır.
- Nefes Kredisi, İvme Paketi gibi özel koşullu kredilerin kullanımları ve toplam paket büyüklükleri artırılmıştır.
- Tekstil, konut, yerli üretim otomobil gibi çeşitli sektörler için özel kredi paketleri oluşturulmuştur.
- Talebe bağlı olarak, zorunlu ödemelerin karşılanması ve acil harcamalarda kullanılması amacıyla kredili mevduat hesap ve kredi kartı limitleri artırılmıştır.
- Mobil, İnternet Şube ve ATM üzerinden işlemlerin ücretsiz yapılabilmesine imkan sağlanmıştır.
- ATM'lerden günlük para çekme limitleri yükseltilmiştir.
- İşletme sermayesi ihtiyaçlarını karşılamak üzere; kurumsal kredi kartı ve Doğrudan Borçlandırma Sistemi limiti bulunan firmaların kurumsal kart limitleri artırılmıştır.
- İstihdamın korunması amacıyla, firmalara uzun vadeli kredi kullanılması ve aylık personel maaş gideri kadar ilave limit imkanı sağlanmıştır.
- Kredili müşteriler tarafından ilgili banka üzerine keşide edilmiş çeklerinin ödenmesi amacıyla kullanılmak üzere genel kredi limitlerinin artırılarak ilave nakit kredi limiti tahsis edilmesi imkanı sağlanmıştır.
- Firmaların vergi, SGK gibi kamusal ödeme yükümlülüklerini kolaylaştırmak amacıyla nakit yönetim limitlerinin artırılması ve taksit imkanlarının iyileştirilmesi imkanı sunulmuştur.
- Geçici olarak ödeme sorunu yaşayan banka müşterilerine, kredilerini uygun vadeli yapılandırma ve ödemesiz dönem imkanı tanınmıştır.
- Kısa vadeli kredilerde 2 yıl olan taahhüt kapatma süresi uzatılarak ihracatçılara ihracat yapmaları için verilen süre artırılmıştır.
- Sigorta limitlerinde alıcıya tanınan vadeler ücretsiz uzatılmıştır.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ TARAFINDAN YAPILAN ÇALIŞMALAR

- Sağlık alanındaki gelişmelerden ve salgının sınırlandırılmasına yönelik alınan tedbirlerden dolayı gelir-gider dengesi geçici olarak etkilendiği için ek kredi ihtiyacı olan, borçlarını vadesinde ödemekte zorlanan, borçlarını ödemeye niyetli ancak edimlerini zamanında yerine getiremeyecek olan müşterilerinin; her birinin mali durumu, ödeme gücü ve uzun dönem borçlu - alacaklı ilişkisi ayrı ayrı ve özenle değerlendirilerek, karşılıklı iyi niyet ve özveri esas olmak üzere;
 - Kaynak imkanları ve kredi limiti dikkate alınarak, kurumsal firmaların, KOBİ'lerin ve bireysel kesimin kredi taleplerinin hızlıca değerlendirilmesi ve karşılanması,
 - krediye erişim imkanlarının ve kredi koşullarının iyileştirilmesi,
 - kredi kanallarının açık tutulması,
 - vade, ödeme, taksit ödeme ve teminat koşullarında esneklik sağlanması,
 - yapılandırma taleplerinin kısa sürede sonuçlandırılması tavsiye edilmiştir.
- Salgından olumsuz şekilde etkilendiğini tespit ettikleri müşterilerin, ekonomik faaliyetlerinden değil, koronavirüsü salgınından etkilendikleri şeklinde Risk Merkezi'ne bildirilmesinin, bu müşteriler hakkında daha sağlıklı değerlendirme yapılması önerilmiştir.
- Çek Ödeme Destek Kredisi: "Ekonomik İstikrar Kalkanı" tedbirlerinin sağlıklı olarak işleme ve ekonomik faaliyetin desteklenmesi için bankacılık sektörü tarafından Hazine destekli, Kredi Garanti Fonu (KGF) kefaleti ile başta KOBİ'lerimiz olmak üzere kurumsal ve ticari müşterilerin, bugüne kadar gerçek ticari işlemlerine dayalı olarak keşide ettikleri ve edecekleri çeklerinin ödenmesi amacıyla, her bir banka tarafından ayrı ayrı belirlenmek üzere tahsis edilen limitler dahilinde kredi kullanılması uygulaması başlatılmıştır.
- KOBİ'ler başta olmak üzere kurumsal ve ticari müşterilerin işletme sermayesi ihtiyaçları için "**Ekonomik İstikrar Kalkanı Kredi Desteği**" başlatılmıştır. Teminat eksikliği bulunan müşterilerin, krediye erişim imkanı için Hazine destekli KGF kefaleti de sağlanabilecektir. Kredi desteğinin; 3 ay anapara ve faiz ödemesiz, toplam 12 ay vadeli ve yıllık % 9,5 faizli olması belirlenmiştir.
- Sokağa çıkma kısıtlaması getirilen illerdeki banka şubelerine her türlü bankacılık işlemlerini ve edimlerini şube dışı kanalları kullanarak yerine getirilmesinin hatırlatılması, veya müşterilerin edimlerinin 27 Nisan 2020 tarihine ötelenmesi hususlarında bankalara tavsiyede bulunulmuştur.
- Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Yönetim Kurulu'nun 24 Nisan 2020 tarihindeki işlemlere ilişkin bildirimlerinin bir sonraki hafta yapılması ve mücbir hal bildirimlerinde sokağa çıkma yasağının bildirilmesine ilişkin kararı alınmıştır.